

Maar we raken niet uitgekeken bij deze tafereelen. We ontdekken telkens nieuwe schoonheden, telkens nieuwe fijne trekjes van Duccio's groote opmerkingsgave en artistiek gevoel, van zijn vromen zin zoowel als van een zekere levensliefde.

Dit alles is niet louter meer geschilderd om de kerk een middel te geven waardoor zij het volk op bevattelijke wijze de Heilige geschiedenissen kan onderwijzen, dit is gedaan met het verlangen het gemoed te uiten in schoonheid, het leven te geven zooals het kunstenaarsoog het zag. O, ik stel me niet voor dat de schilder Duccio zich van deze gevoelens rekenschap heeft gegeven. Hij zal zich zeker nog als elk Middeleeuwsch kunstenaar niet meer dan een eenvoudig werkman gevoeld hebben. Alleen misschien zal het onder het werk tot hem doorgedrongen zijn dat het toch wel een zéér schoone taak was waartoe men hem geroepen had.

En dan penseelde hij de menigte voor Pilatus, opgewonden de handen bewegend, en eischend dat de Nazarener ter dood zal worden gebracht, maar vooral dan liet hij zijn penseel zeer liefdevol aan 't werk gaan om de figuur van den Christus te schilderen, met dat zacht-droeve gelaat, dat op deze schilderij zoo eindeloos schoon voor zich uitstaart.

Dit is het Westersche-, meer nog het Italiaansche element in deze kunst: de heel zachte weemoed, de melancholie die soms tot gratie verslankt, de mijmering in een gelaat, waarin de amandelvormige oogen ons dan weer aan haar Oosterschen oorsprong doen denken.

Ook Westersch is de Gothische architectuur, die de gouden achtergronden nu vaak begint te vervangen.

Al heeft Duccio zich dan niet geheel los kunnen maken van de school waaruit zijn kunst was gesproten, hij heeft er toch vele Westersche elementen in gebracht, naast vele persoonlijke karaktertrekken.

Zijn volgelingen namen juist die Westersche elementen van hem over en verwaarloosden het Oostersche. Zoo kon zich feitelijk een nieuwe school ontwikkelen waarvan dan Simone Martini een groot leider zou zijn.

Duccio zelf stierf in 1320.

Simone Martini is volgens Vasari in 1284 geboren en ofschoon de schrijver der „Vite” vaak zeer onnauwkeurig met de jaartallen omspringt zal hij hier toch de plank wel niet ver mis geslagen hebben.

Met dezen schilder zijn we tot de klassieke periode van deze kunst gekomen. Simone vereenigt in zich de beste eigenschappen van de Italo-Byzantijnsche school. Het decoratieve element blijft in hooge mate aanwezig, maar tegelijk is de meester naar den geest zeer Westersch.

Het Oosten heeft het schoonheidselement in zijn kunst gebracht, het verlangen en het doel, schoonheid te geven. Dit is bij Simone opmerkelijk veel sterker en bewuster dan bij Giotto.